

دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی

تأثیر واحدهای تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲ بر هویت ورزشی

دانشجویان دانشگاه بیرجند

استاد راهنما:

دکتر محمد کشتی دار

استاد مشاور:

دکتر جعفر خوشبختی

نگارش:

محمد حسن توکلی

پاییز ۱۳۸۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

با سپاس از تمام کسانی که از ابتدا، آگاهانه و مهربانانه مرا تشویق و یاری نمودند

پدر و مادر خوب و با محبتم ؛ جهان پهلوان حمید توکلی و خانم فریده معین درباری که اعتماد به نفسی که ایشان به من می دادند این مسیر را آغاز کرد.

همسر همراه و گرانقدرم خانم مهتا اوجاچی که در مقطع کارشناسی ارشد گرایش رفتار حرکتی دانشگاه چمران اهواز قبول شدند اما اولویت را در حفظ و پرداختن به زندگی مشترک دانسته و از رفتن انصراف دادند.

دوست بی نظیرم جناب دکتر رضا شجیع که الگوی تحصیلی و یاور توانای من می باشد.

و

اساتید محترم

جناب دکتر کشتی دار

جناب دکتر خوشبختی

جناب دکتر افضل پور

فهرست جدول‌ها

صفحه

عنوان

- جدول ۳-۱) خرده مقیاس‌ها، گویه‌ها و ضریب آلفای کرونباخ مقیاس اندازه‌گیری هویت ورزشی ۸۷
- جدول ۳-۲) نتایج آزمون کولوموگروف-اسمیرنف برای تعیین نرمال بودن ۸۸
- جدول ۴-۱) توصیف آماری دانشجویان واحدهای عمومی تربیت بدنی ۱ و ۲ بر اساس جنسیت ۹۲
- جدول ۴-۲) . آماره‌های مربوط به مقایسه هویت ورزشی و کنترل در پیش آزمون و پس آزمون ۹۵
- جدول ۴-۳) . آماره‌های مربوط به مقایسه خرده مقیاس هویت اجتماعی ۹۷
- جدول ۴-۴) آماره‌های مربوط به مقایسه خرده مقیاس هویت خود ۹۹
- جدول ۴-۵) . آماره‌های مربوط به مقایسه خرده مقیاس انحصارگرایی ۱۰۱
- جدول ۴-۶) . آماره‌های مربوط به مقایسه خرده مقیاس تأثیرپذیری مثبت ۱۰۳
- جدول ۴-۷) . آماره‌های مربوط به مقایسه خرده مقیاس تأثیرپذیری منفی ۱۰۵
- جدول ۴-۸) . آماره‌های مربوط به مقایسه هویت ورزشی گروه‌های تجربی واحد تربیت بدنی عمومی ۲ و کنترل در پیش آزمون و پس آزمون ۱۰۷
- جدول ۴-۹) . آماره‌های مربوط به مقایسه خرده مقیاس هویت اجتماعی ۱۰۹
- جدول ۴-۱۰) . آماره‌های مربوط به مقایسه خرده مقیاس انحصارگرایی ۱۱۱
- جدول ۴-۱۱) . آماره‌های مربوط به مقایسه خرده مقیاس هویت خود ۱۱۳
- جدول ۴-۱۲) . آماره‌های مربوط به مقایسه خرده مقیاس تأثیرپذیری مثبت ۱۱۵
- جدول ۴-۱۳) . آماره‌های مربوط به مقایسه خرده مقیاس تأثیرپذیری منفی ۱۱۷
- جدول ۴-۱۴) آماره‌های مربوط به مقایسه تفاضل پس آزمون و پیش آزمون گروه‌های تجربی ۱۱۹

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول - طرح تحقیق
۱	مقدمه
۲	بیان مسئله
۶	ضرورت و اهمیت پژوهش
۸	اهداف تحقیق
۸	هدف کلی
۸	اهداف اختصاصی
۹	فرضیه‌های تحقیق
۱۱	پیش فرض‌های تحقیق
۱۱	محدودیت‌های تحقیق
۱۲	تعریف واژه‌ها
۱۲	تعاریف نظری
۱۳	تعاریف عملیاتی

فصل دوم - مبانی نظری و پیشینه تحقیق

۱۶مقدمه
۱۶مبانی نظری هویت
۲۰نظریه‌های مربوط به هویت
۲۰رویکرد مدرن
۲۲نظریات جامعه‌شناسان
۲۲دیدگاه کنش متقابل نمادین
۲۳دیدگاه تعامل گرایان ساختاری
۲۵دیدگاه تعامل گرایان فرایندی
۲۶نظریه پردازان هویت
۳۶نظریات روان‌شناسان
۳۷شناخت اجتماعی
۳۹نظریه هویت اجتماعی
۴۲نظریه دسته‌بندی «خود»
۴۶نظریه گفتمانی: رویکرد پسامدرن
۴۷هویت ورزشی
۴۹هویت ورزشی، خود و رفتار اجتماعی
۵۰توسعه مقیاس اندازه‌گیری هویت ورزشی
۵۵مدل پیشرفته هویت ورزشی
۵۶مؤلفه‌های بیرونی
۵۷مؤلفه‌های درونی
۵۸هویت ورزشی و سلب هویت
۵۹هویت ورزشی و آسیب
۶۲هویت ورزشی و جنسیت نقش
۶۴هویت و مشارکت ورزشی
۶۵هویت و جهت‌گیری ورزشی
۶۶هویت ورزشی و هویت‌های نقش
۶۸هویت ورزشی و بازنشستگی ورزشکاران
۷۰هویت ورزشی و تصمیم‌گیری شغلی
۷۱هویت ورزشی و عملکرد
۷۴اثرات مثبت ورزش و فعالیت بدنی

۷۵ تربیت‌بدنی چیست
۷۶ حوزه شناختی
۷۶ حوزه احساسی (عاطفی)
۷۶ حوزه روانی حرکتی
۷۷ اهداف برنامه تربیت‌بدنی عمومی
۷۷ نحوه اجرای واحدهای تربیت‌بدنی عمومی ۱ و ۲
۷۸ واحد تربیت‌بدنی عمومی در ایران و جهان
۸۳ جمع‌بندی

فصل سوم - روش تحقیق

۸۵ روش تحقیق
۸۵ جامعه آماری
۸۵ نمونه آماری،
۸۶ روش نمونه‌گیری،
۸۶ ابزار اندازه‌گیری
۸۶ مقیاس اندازه‌گیری هویت ورزشی
۸۷ روایی و پایایی مقیاس اندازه‌گیری هویت ورزشی
۸۸ آزمون نیکویی برازش متغیرها
۸۹ نحوه انجام تحقیق
۸۹ ملاحظات اخلاقی
۸۹ روش آماری

فصل چهارم - تجزیه و تحلیل داده‌ها

۹۲ مقدمه
۹۲ آمار توصیفی
۹۲ جنسیت آزمودنی‌ها
۹۳ سن آزمودنی‌ها
۹۳ وضعیت تأهل
۹۳ وضعیت تحصیلی
۹۴ رشته تحصیلی
۹۵ آمار استنباطی

۹۵	آزمون فرضیه اول
۹۷	آزمون فرضیه دوم
۹۹	آزمون فرضیه سوم
۱۰۱	آزمون فرضیه چهارم
۱۰۳	آزمون فرضیه پنجم
۱۰۵	آزمون فرضیه ششم
۱۰۷	آزمون فرضیه هفتم
۱۰۹	آزمون فرضیه هشتم
۱۱۱	آزمون فرضیه نهم
۱۱۳	آزمون فرضیه دهم
۱۱۵	آزمون فرضیه یازدهم
۱۱۷	آزمون فرضیه دوازدهم
۱۱۹	آزمون فرضیه سیزدهم

فصل پنجم - بحث و نتیجه‌گیری

۱۲۲	خلاصه تحقیق
۱۲۳	یافته‌های تحقیق
۱۲۷	بحث و نتیجه‌گیری
۱۳۳	نتیجه‌گیری کلی
۱۳۴	پیشنهادهای تحقیق
۱۳۴	پیشنهادهای برخاسته از نتایج تحقیق
۱۳۵	پیشنهاد برای تحقیقات آینده

منابع و پیوست‌ها

۱۳۷	منابع فارسی
۱۴۰	منابع لاتین
۱۵۰	پرسشنامه هویت ورزشی

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۵۶	شکل (۲-۱). مدل پیشرفته هویت ورزشی، چزلاک (۲۰۰۴).....
۹۳	نمودار (۴-۱). آمار توصیفی وضعیت تأهل آزمودنی‌ها.....
۹۴	نمودار (۴-۲). آمار توصیفی وضعیت تحصیلی آزمودنی‌ها.....
۹۴	نمودار (۴-۳). آمار توصیفی مربوط به رشته تحصیلی آزمودنی‌ها.....
۹۶	نمودار (۴-۴). میانگین نمره هویت ورزشی گروه تجربی واحد تربیت بدنی عمومی ۱ و گروه کنترل.....
۹۸	نمودار (۴-۵). میانگین نمره خرده مقیاس هویت اجتماعی.....
۱۰۰	نمودار (۴-۶). میانگین نمره خرده مقیاس هویت خود.....
۱۰۲	نمودار (۴-۷). میانگین نمره خرده مقیاس انحصارگرایی.....
۱۰۴	نمودار (۴-۸). میانگین نمره خرده مقیاس تأثیرپذیری مثبت.....
۱۰۶	نمودار (۴-۹). میانگین نمره خرده مقیاس تأثیرپذیری منفی.....
۱۰۸	نمودار (۴-۱۰). میانگین نمره هویت ورزشی گروه تجربی واحد تربیت بدنی عمومی ۲ و گروه کنترل.....
۱۱۰	نمودار (۴-۱۱). میانگین نمره خرده مقیاس هویت اجتماعی.....
۱۱۲	نمودار (۴-۱۲). میانگین نمره خرده مقیاس انحصارگرایی.....
۱۱۴	نمودار (۴-۱۳). میانگین نمره خرده مقیاس هویت خود.....
۱۱۶	نمودار (۴-۱۴). میانگین نمره خرده مقیاس تأثیرپذیری مثبت.....
۱۱۸	نمودار (۴-۱۵). میانگین نمره خرده مقیاس تأثیرپذیری منفی.....

تأثیر واحدهای تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲ دانشگاه بیرجند بر هویت ورزشی دانشجویان

چکیده

هدف از انجام پژوهش نیمه تجربی حاضر، بررسی تأثیر واحدهای تربیت بدنی عمومی یک و دو دانشگاه بیرجند بر هویت ورزشی دانشجویان بود. به همین منظور مقیاس ۲۲ گزینه‌ای هویت ورزشی ساخته شده توسط چزلاک (۲۰۰۴) در دو مرحله اولین و آخرین جلسه کلاس‌های تربیت بدنی عمومی یک و دو نیمسال دوم سال تحصیلی ۸۷-۸۸، در اختیار ۳۸۷ دانشجوی مقطع کارشناسی دانشگاه بیرجند با میانگین سنی $20/54 \pm 1/79$ قرار گرفت. نمونه آماری به طور تصادفی با تخصیص متناسب در هر طبقه انتخاب و به چهار گروه؛ تجربی واحد عمومی ۱ ($N=150$)، کنترل واحد عمومی ۱ ($N=40$)، تجربی واحد عمومی ۲ ($N=159$) و کنترل واحد عمومی ۲ ($N=40$) تقسیم گردید. روایی محتوایی پرسشنامه توسط متخصصین و ثبات درونی آن نیز در یک مطالعه مقدماتی با آلفای کرونباخ $0/89$ مورد تأیید قرار گرفت. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های کولموگروف-اسمیرنف، t گروه-های همبسته و t گروه‌های مستقل در سطح معنی‌داری $p < 0/05$ استفاده گردید. یافته‌ها نشان داد؛ واحدهای تربیت بدنی عمومی ۱ ($p=0/065$ ، $t=-1/863$) و تربیت بدنی عمومی ۲ ($p=0/185$ ، $t=-1/333$) دانشگاه بیرجند بر هویت ورزشی دانشجویان تأثیرگذار نیستند. این در حالی است که واحد تربیت بدنی عمومی ۱ به طور معنی‌داری بر خرده مقیاس‌های انحصارگرایی ($p=0/001$ ، $t=-3/767$)، هویت اجتماعی ($p=0/001$ ، $t=4/693$)، تأثیرپذیری منفی خود ($p=0/043$ ، $t=2/028$) و هویت خود ($p=0/002$ ، $t=-3/183$) دانشجویان تأثیرگذار بوده و واحد تربیت بدنی عمومی ۲ تنها بر خرده مقیاس هویت خود آزمودنی‌ها تأثیرگذار است ($p=0/002$ ، $t=-3/162$). بر پایه یافته‌ها، واحدهای تربیت بدنی عمومی یک و دو دانشگاه بیرجند در دستیابی به اهداف خود که مهمترین آن‌ها بهبود نگرش و مشارکت مورد انتظار از سوی دانشجویان است ناتوان به نظر می‌رسند.

واژگان کلیدی: واحد تربیت بدنی عمومی، هویت ورزشی، دانشجویان

فصل اول

طرح تحقیق

مقدمه

جمله معروف «خودت را بشناس»؛ آموزه معروفی است که بر سردر معبد مقدس دلفی نقش بسته است. مبحث هویت^۱، یا تلاش برای پاسخگویی به پرسش «من کیستم؟» موضوع تازه‌ای نبوده و از دیرباز ذهن انسان را به خود مشغول ساخته است (وودوارد^۲، ۲۰۰۰). با این حال، چگونه است که هرگز رنگ کهنگی به خود نگرفته و به مهمترین دغدغه انسان عصر معاصر نیز تبدیل شده است؟ (ورچل^۳ و همکاران، ۱۹۹۸).

در حصار روانشناسی اجتماعی، عبارت هویت، دارای کاربرد مشخصی بوده و به وضعیتی اشاره می‌کند که اشخاص در طی آن به چندین نقش دست یافته و در جامعه بسیار متمایز امروزی ایفا می‌کنند. بر طبق نظر مارکوس و نوریس^۴ (۱۹۸۶) یک پدر و مادر وظیفه‌شناس، یک دوست خوب، عضو یک تشکل مذهبی، یک دانشجوی توانمند، یک همسر با محبت و یک ورزشکار موفق، برخی از خودهای ممکن، و یا هویت‌های فردی هستند که ممکن است در طی دوره زندگی رشد کرده یا طرد شوند. این نقش‌های بالقوه، ایده‌های فردی اشخاصی را

1. Identity
 2. Woodward
 3. Worchel
 4. Markus and Nurius

نمایان می‌سازد که یک بار در گذشته این چنین بوده، هستند و یا خواهند بود. در مجموع، خودهای ممکن، مؤلفه‌هایی شناختی از امیدها، ترس‌ها، اهداف و تهدیدها بوده (مارکوس و نوریس، ۱۹۸۶) و آگاهی از این هویت‌ها (یا نقش‌ها)، زمینه‌ای تفسیری و سنجشی برای «خود» کنونی فرد فراهم می‌سازد. به عبارت دیگر، این نقش‌های بالقوه به عنوان یک نقطه مرجع برای هویت‌های آینده، رفتارها و انتخاب نقش‌های پذیرفته شده یا اجتناب شده به کار گرفته می‌شوند (تسیمسکی^۱ و همکاران، ۲۰۰۴).

بیان مسئله

بررسی اندیشه‌ها و الگوهای تربیتی در طول قرن‌ها و تمدن‌ها نشان می‌دهد که ورزش و تربیت بدنی در بافت نظام آموزشی جایگاه متمایز و برجسته‌ای یافته و ضمن استفاده گسترده در حوزه‌های مختلف اجتماعی به یک میانجی تربیتی برای جامعه‌شناسان و متخصصین سایر علوم تبدیل شده است. زمانی که صحبت از اهداف تعلیم و تربیت به میان می‌آید، نقش تربیت‌بدنی به عنوان یکی از مهمترین ابزارها، تحقق اهداف را از طریق طرح‌ریزی برنامه‌های سالم و کاربردی منجر می‌شود. رویکرد عمومی و کلی در این راستا ایجاد نظام آکادمیک واحدی بود که می‌توانست جنبه‌ها، اهداف و حیطه‌های گوناگون تربیت بدنی را در پرتو نظریات و مباحث مختلف و البته بر مبنای پژوهش‌های بنیادی و کاربردی تبیین و شناسایی نماید. با برقراری پیوندهای کارکردی میان ورزش، تربیت و آموزش، فعالیت‌های ورزشی به ابزارهای تربیتی بسیار ارزشمندی تبدیل شدند (الخولی، ۱۳۸۱). به طور کلی امروزه چندین هدف عمده آموزشی برای مربیان تربیت بدنی شناسایی شده‌اند که

1. Tasiemski

از میان این اهداف می‌توان به توسعه مهارت‌های حرکتی، پیشرفت جسمانی، گذران اوقات فراغت، رشد و پیشرفت شناختی، کارکردهای اجتماعی، خودشناسی، پیشرفت اخلاقی و ثبات احساسی اشاره کرد. با توجه به این موارد، حضور برنامه‌های تربیت بدنی در دوره‌های آموزشی و تربیتی به یک ضرورت تبدیل شده و بحث پیرامون اثرات مختلف آن بر نگرش و رفتارهای دانشجویان، سیر گسترده‌ای از ادامه پژوهش‌ها را در بر گرفته است.

واحدهای تربیت بدنی عمومی، دوره‌هایی آموزشی در دانشگاه‌ها هستند که در راستای پژوهش‌های بسیاری پیرامون ضرورت تربیت بدنی، در برنامه‌های آموزشی و تربیتی تدوین و اجرا می‌شود. مسئولین آموزش عالی در کشورهای توسعه‌یافته دریافته‌اند که سرمایه‌گذاری و توجه هر چه بیشتر بر روی این دوره آموزشی و تلاش برای تحقق اهداف آن، می‌تواند ضمن تغییر نگرش دانشجویان به سمت و سوی مثبت، چشم‌انداز سلامت و بهره‌وری جامعه را نیز پیش‌بینی کند. بنابراین آنچه در اینجا از اهمیت خاصی برخوردار می‌شود، میزان اثربخشی این دوره آموزشی بر اهداف مورد انتظار جامعه بویژه رشد و توسعه هویت جوانان است که به ضرورتی مهم در دنیای مدرن تبدیل شده است.

هویت ورزشی برای شخصی که هویت خود را با نقش ورزشی شناسایی می‌کند همچون درجه‌ای از قدرت و انحصارگرایی تعریف شده است (بروور و همکاران، ۱۹۹۳). افراد با هویت بالای ورزشی، ارزش «خود» را بر مبنای عملکرد ورزشی قرار داده و تمایل به تقویت عزت نفس از طریق هویت ورزشی قوی خود دارند. در نتیجه اکثر این افراد بر اساس مشارکت‌شان در ورزش، هویت خود را تقویت می‌کنند (چزلاک، ۲۰۰۴). بر طبق سنت، جامعه، مردان و ورزشکاران را بیشتر از زنان و افراد غیر ورزشکار به ورزش ترغیب می‌کند. بنابراین جامعه، ورزش را به عنوان یک فعالیت مردانه به تصویر کشیده است و به شرکت مردان و ورزشکاران در ورزش بیشتر از زنان و افراد غیر ورزشکار اهمیت می‌دهد. این مسئله اهمیت موضوع

هویت ورزشی را بیش از پیش نمایان می‌سازد (یو^۱، ۲۰۰۶).

مدل‌های پیشرفته هویت ورزشی از یک دید تعامل‌گرایانه نمادین استفاده می‌کنند که بر درک و توضیح چگونگی تأثیر ساختارهای اجتماعی (مؤلفه‌های بیرونی) و خود‌ارزیابی (مؤلفه‌های درونی) بر «خود» و رفتار اجتماعی تمرکز دارند. فرآیند اجتماعی شدن شامل مؤلفه‌های بیرونی چون خانواده، دوستان، مربیان، معلمان و رسانه است که بر درجه مشارکت ورزشی فرد و در ادامه بر رشد «خود» و قدرت هویت ورزشی او تأثیر می‌گذارند (چزلاک، ۲۰۰۴). یک مثال، تأثیر مؤلفه‌های بیرونی بر رشد هویت ورزشی را روشن می‌سازد؛ دانشجویان به دلیل این که جامعه بر تحصیل تأکید دارد، در دانشگاه حضور می‌یابند. با این وجود، دانشجویان اغلب احساس می‌کنند که به منظور موفقیت در تحصیل نیاز است که سایر زمینه‌های مشارکتی خود مانند مشارکت ورزشی را قربانی کنند. از این رو مشارکت ورزشی و در ادامه آن هویت ورزشی آنان کاهش می‌یابد. با توجه به آنچه گفته شد، واحدهای تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲ دانشگاه‌ها فرصتی است که می‌توان نقش ورزشی افراد را تقویت و زمینه را برای ارتقاء مؤلفه‌های درونی و بیرونی هویت ورزشی که هدف غایی آن توسعه نگرش مثبت دانشجویان نسبت به ورزش و فعالیت بدنی و ارتقاء سطح مشارکت ورزشی آنان است فراهم نمود.

مدل پیشرفته هویت ورزشی که در تحقیق حاضر به عنوان مدلی پایه مورد استفاده قرار خواهد گرفت، دو مؤلفه^۲ بیرونی (انحصارگرایی^۲ و هویت اجتماعی^۳) و سه مؤلفه درونی (هویت خود^۴، تأثیرپذیری منفی^۵ و تأثیرپذیری مثبت^۱) را به عنوان شاخصه‌های تعیین

1. Yue

2. Exclusivity

3. Social identity

4. Self identity

5. Negative affectivity

هویت ورزشی معرفی می‌کند (چزلاک، ۲۰۰۴). مؤلفه‌های بیرونی به واسطه گروه‌های درون جامعه مانند خانواده، دوستان، مربیان، معلمان، رسانه‌ها و همچنین پدیده‌های محتوایی آن مانند مذهب، ورزش، تحصیل و غیره دارای تأثیرات قابل توجهی بر دانشجو هستند. به طوری که عناصر تعیین‌کننده هویت اجتماعی، مرجع گزارش فرد از شناخت اجتماعی او نسبت به ورزش بوده و انحصارگرایی نیز به اهمیت ورزش نسبت به دیگر فعالیت‌ها اشاره دارد (مارتین و همکاران، ۱۹۹۷). مؤلفه‌های درونی به میزان تأثیرپذیری ادراکات فردی، نظیر ارزیابی و تفسیر نقش ورزشکاری فرد اطلاق می‌شوند. عامل هویت خود، ادراکات مربوط به «خود» را ارائه کرده و عناصر منعکس‌کننده تأثیرپذیری منفی، به احساسات نامطلوب ناشی از بازخوردهای منفی مشارکت ورزشی مربوط می‌شوند. تأثیرپذیری مثبت که به عنوان یک عامل جدید به مدل‌های پیشرفته هویت ورزشی اضافه شده است، به ارزیابی مشارکت ورزشی فرد پرداخته و بر احساسات مثبت وی در پاسخ به نتایج مطلوب مشارکت ورزشی دلالت دارد (چزلاک، ۲۰۰۴).

نتایج برخی پژوهش‌ها، از وجود تفاوت در هویت ورزشی افراد خبر داده و بیان می‌کنند که هویت ورزشی افراد به تفکیک سطح مشارکت ورزشی تغییر می‌کند. آنان افزایش هویت ورزشی را در نتیجه افزایش مشارکت ورزشی محتمل دانسته و بر آن تأکید می‌ورزند (تسیمسکی و همکاران، ۲۰۰۴؛ گود و همکاران، ۱۹۹۳؛ ماتسون و همکاران، ۱۹۹۴). با این حال نتایج برخی پژوهش‌ها با موارد فوق ناهمخوان است (هارست و همکاران، ۲۰۰۰؛ ویچمن و ویلیامز، ۱۹۹۷؛ برون و همکاران، ۲۰۰۰). برور (۱۹۹۳) اظهار می‌دارد افرادی که نمره بالاتری در مقیاس هویت ورزشی کسب می‌کنند، دارای علاقه‌مندی بیشتری برای حضور در برنامه‌ها و فعالیت‌های ورزشی هستند و این امر نشان‌دهنده مثبت‌تر شدن نگرش

آنان نسبت به ورزش و فعالیت بدنی می‌باشد. آندرسون (۲۰۰۷) رابطه میان هویت ورزشی و رفتار تمرینی را مورد بررسی قرار داده و اظهار می‌دارد بین رفتار تمرینی، تناوب تمرینی و هویت ورزشی دانشجویان رابطه معنی‌دار وجود دارد.

به طور کلی تحقیق حاضر به دنبال پاسخ به این سؤال است که آیا واحدهای تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲ دانشگاه بیرجند بر هویت ورزشی دانشجویان تأثیرگذار هستند یا خیر؟، پاسخ به این سؤال می‌تواند دست اندرکاران تربیت بدنی را در ارائه راهکارهای اثربخش‌تر به منظور ارتقاء سطح کیفی واحدهای تربیت بدنی عمومی دانشگاه بیرجند یاری نماید.

ضرورت و اهمیت پژوهش

در سال‌های اخیر، حجم پژوهش‌های انجام شده پیرامون هویت ورزشی و همچنین وجود متغیرهای بسیاری که همراه با آن مورد بررسی قرار گرفته است، نشان از اهمیت موضوع هویت ورزشی در ادبیات جامعه‌شناسی مدرن دارد (یولی^۱، ۲۰۰۶). نبود پژوهشی پیرامون هویت ورزشی در ایران، لزوم انجام چنین پژوهشی را یادآور شده و بر توسعه زیرساخت‌های علمی جامعه‌شناسی ورزشی تأکید می‌ورزد. از نوآوری‌های این پژوهش می‌توان به بررسی همزمان هویت ورزشی و واحد تربیت بدنی عمومی دانشجویان به عنوان برنامه‌ای مهم و ضروری در چارچوب آموزشی دانشگاه‌ها اشاره کرد. به نظر می‌رسد برنامه‌ای که بر مؤلفه‌های هویت ورزشی دانشجویان اثرگذار نباشد از اثربخشی لازم برخوردار نبوده و اهدافی به غیر از نگرش‌سازی و افزایش مشارکت ورزشی دانشجویان را دنبال می‌کند.

یافته‌های اخیر نشان می‌دهند که باید هویت ورزشی را همچون سایر هویت‌ها در سطحی یکسان از نظر اهمیت قلمداد کرد (یولی، ۲۰۰۶). زیرا هویت ورزشی از هر دو دیدگاه عملی و

1. Yueli

تئوری دارای اهمیت است. پیامدهای مشارکت ورزشی با هویت ورزشی ارتباط داشته و مؤلفه‌های درونی، بیرونی و همچنین سایر هویت‌ها از اهمیت خاصی در این راستا برخوردار هستند، به طوری که رفتار، عملکرد ورزشی و اجتماعی افراد را تحت تأثیر قرار می‌دهند (چزلاک، ۲۰۰۴). بنابراین یکی از مهمترین پیامدهای حاصل از این پژوهش، ارائه شاخص و بنیان علمی مبتنی بر جامعه‌شناسی پیرامون توجیه رفتارهای اجتماعی و حتی عملکرد ورزشی دانشجویان است.

آگاهی از وضعیت هویت ورزشی دانشجویان شرکت کننده در واحد تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲، این امکان را به مربیان می‌دهد که برنامه‌های خود را بر مبنای ظرفیت تصمیم‌گیری دانشجویان در قبال مشارکت ورزشی توسعه دهند (بروک^۱، ۱۹۹۸). ضمن اینکه همواره سئوالاتی مبنی بر تفاوت محتوای واحدهای تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲ وجود دارد. این پژوهش زمینه را برای پاسخگویی به سئوالات احتمالی در این راستا فراهم می‌کند. از دیگر ضروریات انجام این پژوهش می‌توان به نبود شناخت کافی نسبت به وضعیت محتوا و نحوه اجرای واحدهای تربیت بدنی عمومی اشاره کرد. ضمن اینکه نتایج حاصل از پژوهش حاضر می‌تواند دست اندرکاران ذیربط را در بازبینی واحدهای تربیت بدنی عمومی و البته تطبیق اهداف تعیین شده با برونداد واقعی یاری نماید.

یکی از ضروریات پژوهش حاضر، تأکید مشخص این پژوهش بر جنبه‌های اجتماعی و همچنین پیامدهای مثبت و منفی مشارکت در واحدهای تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲ است که پیش از این در کمتر تحقیقی مورد توجه قرار گرفته است. از این‌رو تحقیق حاضر به واسطه توجه به ابعاد پیدا و پنهان واحدهای تربیت بدنی عمومی دانشجویان، از ویژگی‌های منحصر

به فردی برخوردار است که همین موارد، ضرورت انجام این پژوهش را بیش از پیش یادآور می‌شوند.

اهداف تحقیق

هدف کلی

هدف از انجام این پژوهش، شناخت هویت ورزشی دانشجویان دانشگاه بیرجند و همچنین بررسی تأثیر واحدهای تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲ دانشگاه بیرجند بر هویت ورزشی دانشجویان می‌باشد.

اهداف اختصاصی

۱- تعیین هویت ورزشی دانشجویان شرکت کننده در واحدهای تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲ دانشگاه بیرجند

۲- تعیین خرده‌مقیاس هویت اجتماعی دانشجویان شرکت کننده در واحدهای تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲ دانشگاه بیرجند

۳- تعیین خرده‌مقیاس انحصارگرایی دانشجویان شرکت کننده در واحدهای تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲ دانشگاه بیرجند

۴- تعیین خرده‌مقیاس هویت خود دانشجویان شرکت کننده در واحدهای تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲ دانشگاه بیرجند

۵- تعیین خرده‌مقیاس تأثیرپذیری منفی دانشجویان شرکت کننده در واحدهای تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲ دانشگاه بیرجند

۶- تعیین خرده‌مقیاس تأثیرپذیری مثبت دانشجویان شرکت کننده در واحدهای تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲ دانشگاه بیرجند

- ۷- بررسی تأثیر واحدهای تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲ دانشگاه بیرجند بر هویت ورزشی دانشجویان و مقایسه بین آنها
- ۸- بررسی تأثیر واحدهای تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲ دانشگاه بیرجند بر خرده مقیاس هویت اجتماعی دانشجویان و مقایسه بین آنها
- ۹- بررسی تأثیر واحدهای تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲ دانشگاه بیرجند بر خرده مقیاس هویت خود دانشجویان و مقایسه بین آنها
- ۱۰- بررسی تأثیر واحدهای تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲ دانشگاه بیرجند بر خرده مقیاس انحصارگرایی دانشجویان و مقایسه بین آنها
- ۱۱- بررسی تأثیر واحدهای تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲ دانشگاه بیرجند بر خرده مقیاس تأثیرپذیری مثبت دانشجویان و مقایسه بین آنها
- ۱۲- بررسی تأثیر واحدهای تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲ دانشگاه بیرجند بر خرده مقیاس تأثیرپذیری منفی دانشجویان و مقایسه بین آنها

فرضیه‌های تحقیق

- ۱- واحد تربیت بدنی عمومی ۱ دانشگاه بیرجند بر هویت ورزشی دانشجویان تأثیرگذار است.
- ۲- واحد تربیت بدنی عمومی ۱ دانشگاه بیرجند بر خرده مقیاس هویت اجتماعی دانشجویان تأثیرگذار است.
- ۳- واحد تربیت بدنی عمومی ۱ دانشگاه بیرجند بر خرده مقیاس هویت خود دانشجویان تأثیرگذار است.